

prevăd însemnate reduceri de consum la unele materiale pentru dinamurile „Dick“.

Pe baza calificării superioare pe care și-a însușit-o, a fost trecut de la secția de montaj-motoare la secția de prototipuri („Seria 0“, cum li se spune); pe temeiul talentului a fost admis să urmeze cursurile Școlii populare de artă.

În atelier se distinge prin lucru de calitate (în perioadele de „vîrf“ ajută la îndeplinirea planului, la producția în serie), iar pe scenă, prin valoarea interpretării, prin seriozitatea și migala cu care-și pregătește rolurile.

Ucenicia în meserie și-a făcut-o ca elev al școlii profesionale electrotehnice de ucenici, de pe lângă fabrică. Ucenicia în arta teatrală și-a făcut-o în echipa de teatru a întreprinderii (și continuă s-o mai facă la clasa de actorie a profesorului Horia Benea, de la Școala populară de artă).

În echipa de teatru a întreprinderii a „jucat“ la început... sub scenă, ca sufler. Nu s-a simțit prea bine în cușcă (era prea strîmt, nu avea aer, simțea că-i amorteșc mîinile, picioarele și... vocea). A schimbat-o de aceea cu spațiul larg, aerat, al scenei. A scăpat de surdina pe care trebuia s-o pună glasului în cușca incomodă, și emoția (pe care o avusese în egală măsură și atunci cînd prezența îi era tănuțită: „Nu transpirau cei de pe scenă cît transpiram eu din cauza emoției“) a vibrat puternic, convingător.

„Pentru început, am fost distribuit în cite un rol episodice de aprod, de chelner... După cum vedeți, nu numai actorii profesioniști poartă, la începutul carierei lor, tava, ci și noi amatorii.“

Paralel cu aceste roluri, care nu-l obligau decît la o apariție-două, făcea și regie tehnică și, cum nu dispuneau în „schemă“ de mașiniști, recuziteri, electricieni, cumula și muncile acestora. Cu timpul cîștigînd încrederea instructoroarei și a colectivului, a fost distribuit în roluri de mai mare întindere. A interpretat pe Mircea Buznea din *Anii negri*, pe Chiriac din *O noapte*

Nicolae Teodorescu, în pauza unei repetiții

furtunoasă, pe Rubakin din *Sălbaticii*, pe Grig din *Steaua fără nume*.

— În legătură cu acest din urmă spectacol, îmi amintesc că în actul I și II suflam și montam decorurile, pentru ca în actul III să intru în scenă, calm și degajat, în rolul lui Grig.

— În ce roluri ați dori să mai jucați? Pentru că orice actor, profesionist sau amator...

— Da, visez și eu, firește. Din dramaturgia noastră aș dori să joc pe Andronic din *Ultima oră*, pe Toma Căbulea din *În Valea Cucului*, pe Cerchez din *Ziaristii*. Iar din dramaturgia universală, pe Rodrig din *Cidul* și (puțin incurcat) ...mai visez și la altceva. Dar deocamdată atât.

N-am vrut să împingem indiscreția prea departe și am renunțat să mai scotocim în sacul cu proiecte al lui Nicolae Teodorescu.

Îi urăm să-și îndeplinească pînă și cele mai îndrăznețe visuri.

Repetiții prin... P.T.T.

Doctorița Zoraida Stoica este medic secundar la clinica oftalmologică a spitalului Colțea și membră a brigăzii artistice de agitație a medicilor, de la

înființarea acesteia. Departe de a împumuta ceva din aerul grav, doctoral, dacă vreți, al profesiei pe care o practică, are (și nu caută s-o ascundă) o

Dr. Zoraida Stoica la una din repetițiile... prin telefon

înfățișare simplă, de adolescentă, străină de orice cochetărie.

Foarte comunicativă. Fără să fi avut de-a face prea mult cu gazetarii, puțin sau deloc familiarizată cu interviurile, ne ghicea parcă întrebările și ne răspundea înainte de a le fi formulat. De aceea nu a existat decît o singură întrebare, sau, mai curînd, o invitație :

— Dacă vreți să ne povestiți cîte ceva despre activitatea dumneavoastră artistică. După cîte am auzit...

Un supliment de zîmbet și „cariera“ teatrală a Zoraidei Stoica a început să se depe.

— Să începem cu începutul. La cîțiva ani după Eliberare, în 1948, eram studentă în anul I. Alcătuisem o brigadă împreună cu alți colegi : Cornel Constantinescu („animatorul“ — orice colectiv cît de puțin numeros trebuie să aibă unul), Eduard Călinescu și Marcel Grigorescu. Mai tîrziu s-au adăugat și Marga Constantinescu, soția doctorului Constantinescu, și, în cele din urmă, Mihai Hondor. Dădeam sporadic programe diverse în facultate. Primul

„mare spectacol“ l-am dat în anul V. Era intitulat „Un raid în jurul lumii“ și... pentru că lumea nu-i deloc mică, spectacolul dura patru ore.

După terminarea facultății, a urmat, fără mofturi din partea nici unuia dintre noi, stagiul la sate. Pentru o vreme am fost risipiți în diferite colțuri ale țării, pentru ca, în scurt timp, să fim iarăși împreună. Aceasta e un fel de a spune, deoarece ne aflam la distanțe între 60 și 100 de kilometri unul de altul. Totuși, brigada a continuat să trăiască mai departe, adăugîndu-și (cu titlul de auxiliari) și alți membri ca : factorii poștali — prin intermediul cărora primeam textele de brigadă — și operatoarele de la centralele telefonice din comunele unde locuim — care ne mijloceau convorbirile și care, indiscrete, asistau, nu de puține ori, cu casca pe urechi, la repetițiile noastre... telefonice. (Cîntecele le învățam mai întotdeauna prin telefon.)

Medicii șefi din regiuni ne trimiteau materialul de viață „brut“, Cornel crea pe baza acestuia cupletele și scenetele care ajungeau la noi, așa cum am spus, prin bunăvoința poștașilor. Două zile le repetam împreună. Restul repetițiilor le făceam în tren în drum spre localitatea unde ne deplasam. Am colindat astfel regiunile Timișoara, Craiova, Iași, București... Dar unde n-am fost ?

În 1956, pe cînd eram în regiunea Pitești, am cîștigat primii lauri. Am luat premiul I pe țară la concursul brigăzilor artistice. După terminarea stagiului de trei ani la țară am revenit în București. Unul dintre noi a devenit psihiatru, altul internist, cel de-al treilea radiolog. Eu oftalmolog. Muncă mai multă, examene, concursuri... Dar de teatru tot nu ne-am lăsat. În 1956, în București am realizat un proiect de-al nostru mai vechi : acela de-a alcătui un ansamblu mai mare. Astfel s-a născut spectacolul Atențiune, microbi !, cu care am dat 52 de reprezentații în București și pe litoral. Am cîștigat o mare popularitate. Publicul ne aștepta cu interes oriunde eram anunțați. La Eforie, mi-amintesc, în timpul spectacolului s-a defectat stația de amplificare. Timp de două ore cît a trebuit ca să se repună în funcțiune, nimeni nu s-a clintit de pe scaune din grădina de vară unde jucam. Spectacolul s-a terminat în seara aceea tîrziu

după miezul nopții. Satisfacția de a fi trezit un astfel de interes a anulat oboseala și necazurile pricinuite de capriciile instalațiilor tehnice.

După spectacolul „de mare montare“ (cum ar spune cineva care ar vrea să ne facă reclamă) cu Atențiune, microbi!, am continuat munca de brigadă. Am dat din nou foarte multe spectacole în gospodăria colective, întreprinderi, spitale... Dar unde n-am dat? Astăzi, avem atât de multe programe, încît într-o jumătate de oră

putem pleca oriunde pentru a da un spectacol adecvat.

***

Am aflat mai tirziu că doctorița Zoraida Stoica și ceilalți membri ai brigăzii medicilor sînt toți purtători ai insignei „Pentru merite în munca sanitară“. Și ne-am adus aminte de cele câteva cuvinte pe care ni le-a spus la despărțire: „Nu am vrut să se spună niciodată că neglijam munca profesională din cauza activității artistice“. Într-adevăr nu fuseseră vorbe goale...

Cu brigada nu-i de glumit!

„Cînd s-a născut brigada artistică de agitație a secției de motoare, în 1955, atunci am debutat și eu în teatru. În meserie, «debutasem» în urmă cu doi ani, după ce absolvisem școala profesională metalurgică“, ne spune Ion Coman, ajustor-mecanic la secția motoare a Uzinelor „23 August“. Are 24 de ani, e căsătorit și tatăl unui copil — care a ajuns la vîrsta cînd orice pui de om silabisește primele cuvinte și, cutezător, întreprinde primele expediții prin cameră. Soția lui Ion Coman e și ea artistă amatoare, iar „cel mic“ va primi și el (probabil!), peste cîțiva ani, botezul scenei în vreun program artistic la... creșă.

Ion Coman lucrează într-un sector unde se cere o mare precizie. Unde sutiimea de milimetru se cere a fi luată în seamă întotdeauna. Cînd l-am întilnit, lucra cu concentrarea unui ceasornicar la montarea blocului cilindru pentru motorul 120 c.p.; la un alt banc, îl așteptau pentru a fi asamblate și puse la probă chiulasele unui alt motor destinat extracției petrolului.

Știam că brigada artistică de agitație, din care face parte, este frunțașă. (Anul trecut, la concursul brigăzilor artistice, a luat premiul I pe raion și mențiune pe Capitală.) De aceea, l-am rugat să ne vorbească despre brigadă.

„Strungarul Cireșică Ilie dădea foarte multe rebuturi. Lucra neatent, neorganizat. A fost criticat într-un program

al brigăzii artistice. Întîmplarea a făcut ca fragmentul din program în care era vorba de el, să fie imprimat pe o bandă de magnetofon și retransmis la radio. Toate rudele și toți prietenii lui Cireșică au putut afla astfel că lucrează de mîntuială. Nu i-a convenit să ridice toți de el, și s-a îndreptat. Acum lucrează altfel, mai atent, mai bine, și dă numai lucru de calitate!“ Din această brigadă artistică face parte și Ion Coman.

O macara, un păianjen uriaș de metal de o formă ciudată, care se mișca deasupra halei încolo și încăoace, se opri în dreptul nostru și agăță cu un cîrlig de unul din firele de metal, un „motoras“ de vreo cîteva tone, gata montat.

„Macaraua aceasta, nu de mult, se defectase dintr-o pricină oarecare. Cei cărora le revenea repunerea ei în funcțiune, întîrziu s-o repare. Au fost criticați o dată de brigadă, n-au reparat-o. Au fost criticați a doua oară. Tot n-au luat nici o măsură. Pînă nu au reparat-o, brigada nu i-a lăsat o clipă în pace. Acum funcționează normal ca și mai înainte și nu mai face neajunsuri“. Din această brigadă face parte și Ion Coman!

Ion Coman e așa cum trebuie să fie un membru al unei brigăzi artistice. Un muncitor exemplar. Un agitator. Un comunist.

Ilie Rusu

Un muncitor artist — un artist al muncii

Kolbai Iuliu nu mai e finăar. Ca ani. Are 55. Dar face parte din acea categorie de oameni care sînt într-un fel, fără a deveni celebri niciodată, poeți în viața de zi cu zi. Am auzit pentru

prima oară vorbindu-se de el la Casa de cultură „Petöfy Sandor“ din Capitală. Tovarășii lui de activitate artistică ne-au spus că e un adevărat animator al colectivului încă din anul